TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:

W. N. REIVO, A. SALMI, L. MOILANEN, A. N. KOSKELA, K. E. HEIKKINEN

TOVERI
(The Comrade)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Monday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40c per inch. Special discount allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, OREGON.
AUGUST NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post-Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

SUBSCRIPTION RATES:
IN THE UNITED STATES AND CANADA:
For 1 year $3.75; For 6 Months, $2.00; For 3 Months, $1.25; For 1 Month 50c.

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA JA CANADASSA:
1 vuosikerta $3.75; 6 kuukautta $2.00; 3 kuukautta $1.25; 1 kuukausi 50c.
SUOMEEN JA MUUALLE ULKOMAILLE:
1 vuosikerta $6.50; 6 kuukautta $3.50.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuoleman-ilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, hajutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naima-ilmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset seuraavan hintaluetteion mukaan palstatuumalta: 1 v. 20c, ½ v. 20c, 3 kk. 25c, 1 kk. 30c.
Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa.
Telefooni: konttori 365, toim. 832.

1

Helppo tehtävä

Ranska vaatii Saksan maksamaan sotakulut. Kun ottaa huomioon, että Ranskassa on vielä noin 2,000,000 saksalaista sotilasta ja noin 5,000 neliömailia Ranskan aluetta on Saksan hallussa, ei Ranskan vaatimus tunnu erittäin tärkeältä.

Ranska toivoo Yhdysvaltain perivän tämän laskun.

Sivumennen sanoen ranskalaiset tiedonannot osottavat, että verot kohosivat Englannissa sodan ajalla yhdeksästätoista dollarista viiteenkymmeneen-viiteen dollariin jokaista asukasta kohden — jokaista miestä, naista ja lasta kohden — samalla kuin ne Ranskassa kohosivat ainoastaan kahdeksastatoista kahteenkymmeneen-yhteen dollariin jokaista asukasta kohden. Ranskalaiset ovat säästeliäitä sodassakin.

Luonnollisesti on laita täällä meillä kokonaan toisin. Me aloimme asettamalla jokaiselle miehelle, naiselle ja lapselle kolmenkymmenen kahden dollarin sotaveron. Me olemme jo tähän mennessä kuluttaneet 12,500,000,000 dollaria, joka on kunnioitettava summa, kun otamme huomioon, että sisällissota esim. maksoi ainoastaan 6,190,000,000 dollaria neljässä vuodessa. Ja tämä sotamme ei ole vielä tuskin alkanutkaan.

Uhraamalla dollari minuutissa kautta koko vuorokauden, tarvittaisi biljoonan dollarin summan kokoamiseen kaksituhatta vuotta", selitti Michiganin edustaja Fordney edustajahuoneessa. "Kertokaa se kahdellatoista, niin saatte jonkinlaisen käsityksen siitä suunnattomasta rahasummasta, jonka me jo olemme asettaneet maamme asukasten maksettavaksi."

Todellakin hirvittävä summa. Ja se voitiin saada ainoastaan sodalle, johon morganiseerautunut sanomalehdistömme on järjestelmällisesti valmistanut yleistä mielipidettä. Jos joku koettaisi saada kymmenennen osan siitä valistustyöhön, työläisten vanhuudenvakuutukseen, kunnollisten teiden rakentamiseen, tai johonkin muuhun yleishyödylliseen tarkotukseen, epäonnistui siinä täydellisesti.

Flutuksen on selitetty olleen manalan jumalan ja rahan jumalan. Sota on helvetti ja siis plutokratian oikea hallintoalue, ja siksi niihin helvetillisiin toimiin eikä hyvään ja hyödylliseen, saadaankin rahaa niin helposti. — Milwaukee Leader.

Sana aikanaan on sana paikallaan

Nykyinen tilanne on tuonut ja tuo edelleen melkein jokaisen yksityisen eteen kysymyksiä, joissa tulee ikäänkuin luonteeksi katsauksen taaksensa. Työväenliikkeen taholta on selitetty niille lukemattomille tuhansille, jotka nyt sairastavat hämmästystautia, että siihen missä nyt ollaan, tullaan välttämättä ennen pitkää, mutta sellaisille selityksille ei ole annettu suurtakaan huomiota. Viime syksyn vaaleissa selitettiin, että jos annatte äänenne kapitalistipuolueille, niin vallihaudat uhkaavat niellä koko kansamme nuorison.

Ja kuka oli oikeassa?

Suurin osa äänestäjistä äänesti "sotaa vastaan" — luuli siten tekevänsä, äänestämällä sotasudet valtaan ja — kävi niinkuin sosialistien taholta selitettiin.

Ja nyt syntyy eräänlaisia "työläisten ja maanviljelijäin suojelusyhdistyksiä", jotka ottavat jäsenikseen ketä hyvänsä salaisissa kokouksissa, joissa — porvarilehtien kertomuksien mukaan — vannotaan kapinahankkeita hallitusta vastaan. Toisaalla levitetään joitakin allekirjoittamattomia julistuksia, joihin koetetaan yhdistää henkilöitä, joilla ei niiden kanssa ole mitään tekemistä.

Kaikki sellainen toiminta on työväenliikkeelle vahingollista. Kaikenlaiset kapinahankkeet ovat mielettömyyksiä ja saattavat vain palvella sotakiihkoilijain tarkotuksia.

Me varotamme lukijoitamme ja työläisiä yleensä olemaan varuillaan kaikenlaisten nurkantakaisten hommien ja yleensä kaikkien salaisten hommien suhteen. Salainen toiminta on nykyisin mitä vaarallisinta, vaikkapa se olisi mitä viattominta, sillä jos esim. henkilö joutuu syytteeseen mistä hyvänsä, on hänen kyettävä selittämään koko toimintansa ja silloin ei saa olla olemassa mitään salaista.

Eilisessä lehdessämme julkaistiin erään tunnetun lakimiehen neuvot, miten esim. asevelvollisuuspakkoa voidaan menestyksellisesti vastustaa niiden taholta, jotka eivät voi olla tyytyväisiä nykyiseen tilanteeseen. Ainoa mahdollisuus on saada joukkoanomuksilla aikaan se, että kongressi peruuttaa sen mitä se on tehnyt.

Me emme epäile, etteikö ole paljon sellaisia, jotka suunnittelevat yhtä ja toista toimenpidettä asevelvollisuuspakon vastustamiseksi, mutta niille me voimme huomauttaa, että sen vastustaminen nykyisin on myöhäistä. Aika oli ennenkuin se laadittiin; aika on ollut viimeisten vuosien kuluessa estää valta ajautumasta sellaisten käsiin, jotka tekivät kaikkensa saadakseen tämän maan sotaan. Nyt ne ovat vallassa, eivätkä lähde sieltä väkivaltaisin keinoin.

Saattaa olla hidasta odottaa siksi kunnes työväestö saadaan valveille, mutta muutakaan keinoa ei nyt ole. Työväestön järjestämiseksi ja valistamiseksi voidaan asettaa kaikki voimat liikkeelle, mutta salaisten ja hallitusvastaisten toimien kannattamiseen ei ole antauduttava. Ja niitä, jotka sellaiseen yllyttävät, on syytä pitää silmällä. Ne saattavat olla niiden palveluksessa, joita vastaan taistelua muka suunnitellaan.

Muutamat niistä, joita nyt syhyttää, osaisivat kai seuraavissa vaaleissa äänestääkin....

Onko työväellä oikeutta liikevoittoon?

Kapitalistisessa yhteiskunnassa on joukko ihmisiä, jotka olematta sosialisteja kuitenkin sanovat pitävänsä pahana kapitalistien "liikanaisia voittoja". He kuuluvat "vähäväkisten" ylimalkaisella nimellä tunnettuun ryhmään. Osalla heistä on jotain touhun tapaista, toiset elävät pienen käsityöläis- tai kauppaliikkeen varassa "kädestä kärsään"; pikkutilalliset kuuluvat tähän joukkoon, samoin vaatimattomilla säästöillä eläjät. Ja kun näistä henkilöistä ja varsinkin niiden lapsista alinomaa siirtyy aineksia palkkatyöväen asemaan, niin tuovat ne mukanaan tuon luokka-asemaltaan varsin hajanaisen ryhmän ajatustapoja. On sitten työläisiäkin, jotka eivät vielä ole kehittyneet sosialistisen tietoisuuden asteelle, mutta kuitenkin paheksuvat kapitalistien suuria voittoja.

On luonnollista, että koko tuo kirjava kansanaines on valmis kannattamaan sellaista ehdotusta, että että kapitalistien olisi annettava liioista voitoistaan joitakin määriä pois: alennettava hintoja, lahjotettava "yleishyödyllisiin tarkotuksiin" ja myös jaettava pikku osinkoja työläisilleen.

Porvarilliset sanomalehdet ovat olevinaan hyvin ihastuneita tällaisiin suunnitelmiin. Ja jos joku kapitalisti reklaamitarkotuksessa tai muuten heittää joitakin lantteja "yhteiseksi hyväksi", saa hän osakseen ylistävät suitsutukset, jopa samalla muistetaan kehaista koko nykyistä talousjärjestelmääkin, joka on niin ihmeellisesti rakennettu, että se kokoaa yksilöille suuria rikkauksia, tehden siten tällaiset lahjottelut mahdolliseksi. — Tunnetaanhan uskonnolliset teeskentelijät, joiden mielestä synti on ihan välttämätön, jotta voitaisiin hekumoida katumuksen syvyydessä ja armon ylenpalttisuudessa! —

Liikevoiton osinkojen työväelle jakaminen ei kuitenkaan ole pelkkä reklaamiväline. Eikä sitä porvaripiireissä harkita vain siinä mielessä, että voitaisi puoltaa lisäarvon kiskomista selityksillä, että siitähän jaetaan "liiat" pois. Sillä on suurempikin, sosialipoliittinen merkitys. Kapitalistiset laitokset haluavat sen kautta kannustaa työn tehokkuutta ja sitoa työväkeä itseensä. Tuohon liikevoitosta osalliseksi pääsyyn on näet tavallisesti liitetty pikku ehtoja. Voittoosinkojen jako muodostuu niiden kautta lahjus- ja palkkiojärjestelmäksi, jossa "armo" kohtaa erityisesti "ansioituneita", s. o. pomosuosioon päässeitä työläisiä.

Järjestyneen työväen piireissä on tuollainen voitonjakojärjestelmä saanut tuomionsa. Mutta eivätpä siitä pidä kaikki kapitalistitkaan. Turhaksi koruksi arvioivat. Niiden puolesta on eräs herra englantilaisessa Systemlehdessä lähtenyt selvittelemään, että työväellä ei ole oikeuttakaan liikevoittoon. Tuo selitys on huvittava.

"Kirjalta", niin hän sanoo, "joka latoo tuhat sanaa parlamentin pöytäkirjaa, tuhat sanaa System-lehteä ja tuhat sanaa Hall Cainen novellia, antaa jokaisessa tapauksessa näistä juuri saman määrän työtä, taitoa, ponnistusta, aikaa ja ajatusta. Ensimainitussa tapauksessa ei ole liikevoittoa; toisessa on, arvaan, kohtuullinen liikevoitto; kolmannessa on pieni omaisuus. Kuinka nyt voidaan väittää, että työllä on mitään suoranaista tai epäsuoraa vaikutusta liikevoittoon näissä kolmessa tapauksessa?"

Siinä se "todistelu". Varsin kevyt. Koetellaanhan siinä uskotella, ettei eduskunnan asiakirjain latominen olisikaan riistonalaista työtä. Ja kun jonkun aikakauskirjan ja muotikirjailijan teosten julkaiseminen tuottavat kustantajalle eri suuren liikevoiton, niin koetetaan sen avulla väittää, ettei olisi mitään järkeä jakaa siitä isosta liikevoitosta osinkoja työläisille, kun ei siitä pienestä kuitenkaan kannattaisi! — Tämän tapaisen "selvän järjen" todistelun arvellaan hyvin pystyvän siihen sekava-aatteiseen joukkoon, jota tämän kirjotuksen alussa kuvailtiin. Sen silmissä täytyy näet liikevoitto saada näyttämään mahdollisimman salaperäiseltä, tutkimattomista lähteistä vuotavalta. Sitä on kunnioitettava kuin auringonpaistetta ja jumalan armoa, joita ihmisjärki ei ohjata voi. Sillä vain tuo usko voi riistettyjä ja vähäväkisiä pitää kapitalistisen järjestelmän ja porvarispuolueiden kannattajina.

Varsinaiseen ja vakintuneeseen palkkatyöväkeen ei tuo puhe pysty. Sosialistisen talousopin todistelu lisäarvon synnystä tuotannossa, työvoiman riistämisen kautta, on sen oman kokemuksen kanssa tarkalleen yhteenkäyvää. Jaarittelu liikevoiton muka selittämättömistä lähteistä kohottaa korkeintaan sen huulille ivallisen hymyn. Sitä ei liikuta se, saako joku kapitalisti enemmän liikevoittoa kuin toinen, se näkee vain kapitalistiluokan hirveän pääoman määrän, joka vuosi vuodelta yhä suuremmaksi kasaantuu.

Järjestyneen työväen keskuudessa yhä syventyvä tietoisuus lisäarvon muodostumisesta koko työväenluokan riistämisen kautta ratkaisee myös sen suhtautumisen mainittuihin liikevoiton jakojärjestelmiin. Kapitalistisen järjestelmän vallitessa velkoo se osuutensa mieluimmin rehellisenä palkkana. Erinäisiä "palkkioita" kohtelee se kylmän epäluuloisesti. Se ei vastusta voitto-osinkojärjestelmää siksi, ettei se katsoisi työväellä olevan osuutta liikevoittoon. Päinvastoin, joutilailla kapitalisteilla ei työväen kannalta katsoen ole mitään oikeutettua osaa työn tuloksien nautintoon, saatikka sitten suuriin rikkauksiin.

Liikevoiton pennijakojärjestelmää vastaan esittää työväki vaatimuksen: pois koko lisäarvon riistäminen. — S.

Täydellisen mielivallan alaisena

Sikäli kuin aika kuluu ja tilanne kehittyy, näyttää täydellinen mielivalta pääsevän kaikkialla vallalle. Porvarilliset lehdet kertovat vain toisinaan ja hyvin sivumennen milloin missäkin on pantu toimeen sisäänmurto sosialistipuolueen paikallisiin huoneustoihin tai yksityisten toverien koteihin, mutta kautta maan saapuvissa työväenlehdissä tapaa aina useammin ja seikkaperäisempiä tiedonantoja niistä mielivaltaisuuksista, joihin vallassaolijain taholta turvaudutaan.

Puolueemme kansallisvirastossa on kai tässä eräänä yönä kävässyt kutsumattomia vieraita ja Indianapolisin valtiosihteerin virastossa takavarikoitiin noin viikko sitte kaikki "vastenmielinen" kirjallisuus, vieläpä vangittiin sihteerin vaimokin ja kuletettiin kuulusteltavaksi.

Näissä kotitarkastuksissa käytetyt menettelytavat ovat täysvenäläisiä — tsaarihallituksen aikuisia. Niinpä esim. kun edellämainittu Indianan valtion puoluesihteerin vaimo vangittiin, kiellettiin häneltä kaikki mahdollisuudet puhutella lakimiestä tai edes omaakaan miestään. Tarkotus nähtävästi oli saada "tietoja", mutta niitä ei tullut, kun niitä ei ollut.

Ja samalla kun tällainen täydellinen mielivalta vallitsee, selitetään joltakin taholta, että ollaan sodassa kansanvaltaisten vapauksien ja ihmisoikeuksien puolesta. Mutta jos todellakin tarkotetaan sellaisia poliisivallan vapauksia vangita syyttömiä ihmisiä ja panna toimeen kotitarkastuksia mielivaltaisesti, niin onkohan ollenkaan syytä sotaan?

Lakkoutumis-oikeudet ovat kielletyt, vieläpä oikeudet vaatia palkankorotustakin, mutta elintarpeitten hintojen laskemiseksi ei ole tehty yhtään mitään eikä nähtävästi tehdäkään.

Säälittävin kaikista on se, että niidenkin joukossa, jotka ovat lukeutuneet sosialistipuolueeseen, vieläpä olleet sen listalla valittuna virkoihinkin, kuten esim. Wisconsinin entinen valtiosenaattori W. R. Gaylord, on alkanut ilmetä ilmiantajia, jotka mitä häikäilemättömimmin vääristellen ja suoranaisesti valehdellenkin kehottavat hallitusta ryhtymään toimenpiteisiin sosialisteja vastaan. Sellaiset kuin A. M. Simons ja Winfield R. Gaylord, jotka äskettäin kääntyivät Wisconsinin kongressimiehen Hustingsin puoleen, pyytäen häntä ryhtymään toimenpiteisiin, jotta sosialistipuolueen sotavastaista julistusta ei saataisi levitetyksi, ovat mitä kurjimpia luokkapettureita, monta vertaa kurjempia kuin ne, jotka rehellisesti ja avoimesti taistelevat vastaan enemmistön esitystä. Saattaahan olla eri mieltä toisten kanssa, mutta henkilö, joka alentuu turvautumaan poliisihallitukseen saadakseen vastustajansa tuhotuksi, kuten näidenkin taholta on tehty, on rikkonut anteeksiantamattomasti työväestön luokkapyrkimyksiä vastaan.

Mutta nythän onkin sellainen puhdistus-aika, jolloin koetellaan kutka ovat työväestölle uskollisia luokkataistelijoita, kutka porvarien lakeijoita. Nyt ei puolueen uskollisilla jäsenillä ole mahdollisuutta puhdistella rivejään, sillä oikeuden saanti on nykyisin mahdoton, mutta aika tulee, jolloin oikeuskin on jälleen jalustallaan ja silloin luikit jäävät sinne mihin he kuuluvatkin.

Järjestömme asioita

BALLARDIIN

on järjestetty allekirjoittaneelle puhumatilaisuus suomalaiselle raittiushaalille torstain, t.k. 31 p. illaksi.

Issaquah'ssa

puhun lauantai iltana 2 p. kesäk. joksi illaksi sikäläinen osasto toivottavasti hommaa illanvieton. Sitte sunnuntaina, 3 p. puhun

Monahan-kontrilla

John Järven farmilla.

Leo Leino.

Yleisiä uutisia

VENÄJÄ VAATII LIITTOLAISIAAN TEKEMÄÄN RAUHAN

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta)

englantilaisten tänä keväänä tekemä hyökkäys saksalaisia vastaan tuotti sen, että saksalaisten täytyi jättää aikomansa hyökkäys tekemättä. Hän sanoi, että silloin kuin Amerikan lippu saadaan liehumaan pohjois-Ranskan taistelutanterilla tulee Saksa pakotetuksi pyytämään rauhaa. "Sitä ennen täytyy järjestää uudestaan Venäjän armeija myöskin, päätteli hän.

Venäläiset pitävät suuren työväen edustajakokouksen

Pietari, 22 p. toukok. — Kesäkuun 14 päiväksi on kutsuttu koolle työväen ja sotilaitten edustajien yhteinen suuri edustajakokous, joka tulee käsittelemään sodankäyntiä, valtiovarainhoitoa, agraariuudistuksia, työväen oloja, armeijan järjestämistä ja perustuslakikonventionin pitämistä koskevia kysymyksiä.

Kerenskyä yritetty murhata

New York, 22 p. toukok. — Täkäläiselle juutalaiselle päivälehdelle Forward'ille on saapunut Pietarista sähkösanoma, jossa ilmoitetaan, että Kerenskyä vastaan on tehty murhayritys. Sähkösanoma kuului seuraavasti:

"Kerenskyn hengiltä ottamista on yritetty juuri. Kerensky pelastui. Kaikki yritykseen osalliset on otettu vangiksi. Kerrotaan, että yrityksen tekijät kuuluvat vanhan hallituksen kannattajiin."

Maxim Gorkij Russell'ista

New York, 18 p. toukok. — Forwardin kirjeenvaihtaja Pietarista on selittänyt, ettei Venäjän sosialistit ole osoittaneet mielihyvää Amerikan hallituksen suunnitteleman lähetyskunnan Venäjälle tulo-aikeitten johdosta. Todennäköistä on, ettei retkikuntaan nimitettyjä sosialistia Russellia ja A. F. of L:n varapresidentti James Duncania oteta Venäjällä vastaan työväen edustajina. Maxim Gorkij on lehdessään "Uusi elämä" asiasta m.m. sanonut:

"Todennäköisintä on, ettei Russellia, jota on pidetty sosialistina ja Duncania, joka on ammattijärjestöjen toimihenkilö, kumpaakaan Venäjällä sosialistien kesken hyväksytä Amerikan sosialistien taikka työväen järjestöjen edustajiksi, koska he eivät tule niitten järjestöjen edustajina joitten yhteyteen ovat kuuluneet.

Yksistään seikka, että presidentti Wilson on valinnut heidät merkitsee, etteivät he edusta niitä järjestöjä joitten mukana ovat olleet vaan ovat presidentin valitsemia asiamiehiä. Presidentti ei ole se jonka olisi valittava kuka on edustava Amerikan työväestöä taikka sosialisteja."

SAKSALAISET MENETTÄNEET 15,000 MIESTÄ KOLMESSA PÄIVÄSSÄ

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta)

ta saivat surmansa sekä viisi työläistä haavoittui.

Saksa kaapannut 3 ruotsalaista laivaa.

Köpenhamina, 22 p. toukok. — (Lontoon kautta.) Tukholmasta saatujen tietojen mukaan ovat saksalaiset kaapanneet mereltä ruotsalaiset laivat Götan, Käll'in ja Lizzien. Laivat on viety Saksan satamiin.

Brasilialainen laiva upotettu.

Pariisi, 22 p. toukok. — Saksalainen submariini on upottanut brasilialaisen höyrylaiva Tijucan, Bretagnen edustalla. Osa miehistöstä on jokaisessa tapauksessa varmasti pelastunut, mutta joitakin on vielä kadoksissa.

Tijuca oli 2,304 tonnin kantoinen.

Tanska menettänyt paljon laivoja

Lontoo, 22 p. toukok. — Exchange Telegraph on saanut Köpenhaminasta tietää, että Tanska on submariinisodan kautta nykyisen sodan kestäessä menettänyt 150 laivaa ja että laivojen keralla on hukkunut 210 tanskalaista merimiestä.

Englannin ruokavarat koetuksella

Lontoo, 22 p. toukok. — Englannin ruokatarpeitten "säästännän" johtaja Kennedy Jones Edinburghissa pitämässään puheessa neuvoi kaikkia säästämään mahdollisimman paljon elintarpeita, sillä maa joutuu koetukselle päätteli pappi.

Amerika yrittää pakottaa Argentinan antamaan vehnää Englannille

Buenos Aires, 22 p. toukok. — Amerikan hallitus määränyt konsulivirastonsa täällä toimeenpanemaan tutkinnon siitä, missä määrin Argentinan hallituksen asettamaan vehnänvientikieltoon on olemassa todellista syytä. Siinä tapauksessa, että amerikalaiset onnistuvat huomaamaan, että vientikielto on tahallinen ja tarkoitettu Englantia vastaan tulee Yhdysvaltain hallitus kieltämään hiilenviennin Argentinaan.

Virallinen selitys amerikalaisten sairaanhoitajattarien kuolemasta.

Washington, D. C., 22 p. toukok. — Laivastoministeri Daniels on julkaissut tiedonannon, jossa selittää Mongolialla tapahtunutta onnettomuutta. Virallisessa lausunnossa sanotaan naisten saaneen surmansa räjähdyspommin räjähtäessä juuri kun se oli uppoamassa veden sisälle. Pommin räjähtäessä lensi siruja takasinpäin laivalle, jolloin laivalla olijoista kaksi naista sai surmansa.

OREGONIN SENAATTORI KUOLEMAISILLAAN

San Francisco, toukok. 23 p. — Oregonin senaattori Harry Lane, joka sairastaa eräässä täkäläisessä sairaalassa, on nykyisin hyvin heikossa tilassa. Lääkäreillä ei ole enää mitään toivoa jälellä hänen paranemisestaan.

Toimittaja halutaan

Täten julistetaan aputoimittajan paikka Toverissa toimeensa kykenevien puoluetoverien haettavaksi. Hakijan tulee osata kunnollisesti ainakin englanninja suomenkieltä, käsittää sosialismin periaatteet ja tuntea tämän maan, samoin kuin yleismaailmallistakin työväenliikettä.

Hakemukset vaatimuksineen ovat lähetettävät ennen kesäkuun 9 päivää, 1917, osotteella:

Toverin johtokunta,
Box 99, Astoria, Ore.

$3.75 vk. ja $2.00 ½ v.

Nämä hinnat ovat voimassa enään tämän kuun ajan! Kiiruhtakaapa tilaamaan itsellenne TOVERI.

Kesäkuun ensimäisestä päivästä alkaen maksaa Toveri $4.00 koko vuosi ja $2.25 puoli vuotta.

Jos haluatte säästää kaksi "pittiä" pankaa tilauksenne heti tulemaan.

Rautatieyhtiöt vastanneet vahingonkorvausvaatimuksiin vangitsemisella

San Francisco, Cal., toukok. 22. — Harry W. Adams, Californian hedelmänjakajain yhdistyksen liikkeenhoitaja, vangittiin täällä eilen syytettynä väärien vahingonkorvausjuttujen nostamisesta useita rautatieyhtiöitä vastaan.

Syytekirjelmässä sanotaan, että Adams piti tapanaan väittää yhtiöiden turmelleen hedelmiä kuljettaissa ja vaatia niistä korvausta.

Kiinalaisia sotaanlähtevien työpaikkoihin

Helena, Mont., toukok. 21. — Missoulasta, Mont., kotoisin oleva F. S. Lusk, joka "edusti Montanaa" liittovaltion kauppaja teollisuuskomissionin kokouksessa Washingtonissa toukok. 1 p:nä, ennusti kokouksesta palattuaan, että Yhdysvalloissa tulee verrattain läheisessä tulevaisuudessa "hirvittävä työvoiman puute". Neuvottelussa oli paljastunut seikkoja, jotka osottavat, Luskin väittämän mukaan, ettei työvoimaa ole riittävästi elonkorjuuseen.

Huuto työvoiman vähyydestä on viritetty tarkotuksella valmistaa yleistä mielipidettä "radikaaliselle" muutokselle työvoiman markkinoilla. Ennen ovat työväenuniot ja hallitusmiehetkin vastustaneet aasialaisen työvoiman käyttämistä, mutta nyt aijotaan työläisille "antaa tilaisuus palvella maataan ja täyttää heidän työpaikat kiinalaisilla. Siten on tehty Englannissa ja Ranskassa ja Yhdysvaltain vallanpitäjät ovat saaneet tuon "idean" näitten maitten sodanjohtajilta.

Venäjän työväestö järjestyy nopeasti

Pietarissa käynyt Suomen Metallityöntekijäin liiton toimikunnan puheenjohtaja Aaltio, joka on ollut neuvottelemassa Venäjän Metallityöntekijäin liiton perustavan kokouksen kanssa, kertoo Suomen lehdissä:

Näin äkkiä ei liiton perustamiseksi ole voitu kutsua säännöllistä osastoittain valittua edustajakokousta siitä syystä, että vanha hallitusjärjestelmä esti kaiken järjestötoiminnan. Mutta nyt on järjestäytymistyöt vilkkaassa käynnissä. Liiton perustavaan kokoukseen kutsutaan edustajat siten, että ne valitaan tehtaittain, niin että suurimmat valitsevat kaksi, pienemmät yhden edustajan. Rahallisia vaikeuksia ei järjestämistyössä ole. Suomen Metallityöntekijäin liiton taholta näet tiedusteltiin, tarvitsisivatko venäläiset toverit alkutoiminnassa taloudellista kannatusta, mutta ilmottivat valmistavan komitean jäsenet, että siinä suhteessa he kyllä tulevat omillansa toimeen, sillä jo yksistään Pietarin 120,000 metallityöläistä pystyvät taloudellisen puolen tukemaan. Sensijaan Suomen Metallityöntekijäin liitto antaa venäläisille tovereille venäjänkieli-